

Quan la cultura només és sostenible si no és municipal

Published by [Interacció](#) [1] on 10/10/2025 - 11:19 | Last modification: 24/03/2026 - 16:07

El Pla estratègic de cultura del Collsacabra situa la cooperació intermunicipal com a condició de possibilitat de la política cultural. En territoris per sota del llindar demogràfic, la pregunta no és què pot fer cada ajuntament, sinó què pot sostenir el territori si actua conjuntament.

El Pla estratègic de cultura del Collsacabra parteix d'una constatació que sovint queda diluïda en altres documents: hi ha territoris on la política cultural municipal, per si sola, no arriba. Amb 2.730 habitants repartits en tres municipis i set nuclis, la dispersió i la baixa densitat no són només una dada descriptiva, són una condició estructural que determina què és viable i què no.

El pla assumeix aquest límit i desplaça l'escala de decisió. No es tracta d'optimitzar programacions locals, sinó de construir una política cultural **mancomunada**. Aquesta és probablement la seva operació més rellevant. La cultura deixa de ser una competència estrictament municipal per esdevenir una responsabilitat territorial compartida, en continuïtat amb processos previs com el CollsacabraFutur.

Aquest desplaçament no és només organitzatiu. És també conceptual. El document insisteix que en entorns rurals la cultura no es pot reduir a oferta o programació, sinó que actua com a eina de cohesió, identitat i articulació comunitària. Això situa la política cultural en un lloc més estructural, però també més exigent, perquè obliga a sostenir vincles en un context de població envellida, dispersa i amb presència intermitent al territori.

Aquí apareix una de les tensions centrals del pla. D'una banda, es defensa una cultura arrelada, vinculada al territori i al teixit associatiu. De l'altra, el mateix document reconeix que molts municipis es troben per sota d'un llindar que dificulta sostenir serveis culturals bàsics. La resposta és clara: la sostenibilitat cultural no depèn de cada municipi, sinó de la capacitat de cooperar. "Un municipi petit pot ser sostenible culturalment si no està sol".

Aquesta idea té conseqüències operatives. El pla identifica dèficits estructurals que no es poden resoldre a escala local: manca de personal tècnic especialitzat, limitacions pressupostàries i equipaments sovint inadequats o poc condicionats per a usos culturals. La major part de l'acció cultural recau encara en càrrecs electes o en entitats, amb una estructura tècnica feble o inexistent en alguns municipis. En aquest context, la governança compartida no és una opció estratègica, és una necessitat funcional.

Al mateix temps, el pla mostra una altra tensió menys explícita. L'Esquirol concentra el 85 % de la població i actua de facto com a centre cultural del territori. La cooperació intermunicipal es construeix, per tant, sobre una asimetria interna que el document no problematitza del tot. La pregunta que queda oberta és fins a quin punt aquesta centralitat facilita o condiciona l'equilibri territorial de la política cultural.

El document també apunta una oportunitat que travessa molts territoris rurals: l'arribada de nous perfils vinculats a la creació i al pensament cultural. Aquest capital cultural potencial conviu amb dinàmiques de despoblament juvenil i amb una economia fortament marcada pel sector serveis i el turisme. La política cultural es mou així entre dues forces: l'arrelament i la transformació.

El pla es presenta com una eina de continuïtat més enllà dels cicles electorals i com un marc compartit que ha de ser assumit per futurs governs. Aquesta voluntat de permanència és coherent amb el seu plantejament territorial, però també obre una qüestió de fons: què passa quan la implementació depèn de recursos tècnics i econòmics que el mateix document reconeix com a limitats?

Llegit en clau operativa, el Pla del Collsacabra no és només un instrument de planificació. És un intent de redefinir l'escala de la política cultural en territoris petits. I, en aquest sentit, posa sobre la taula una idea que desborda el propi cas: potser la unitat real de la política cultural local ja no és el municipi.

Plans d'acció cultural

[Collsacabra \(L'Esquirol, Rupit i Pruit i Tavertet\), 2025](#) [2]

Categories: Llegir els plans culturals municipals

Categories: Sèries editorials

Tags: planificació cultural

Tags: governança cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: petits municipis

Tags: equipaments culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2025/pac-collsacabra>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://www.diba.cat/documents/d/cerc/pla-estrategic-de-cultura-del-collsacabra-2025-1>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/10465>